

GRUPS D'ESTUDI

sobre qüestions rellevants de l'*Informe de síntesi* de la Primera sessió
de la XVI Assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes

PER UNA ESGLÉSIA SINODAL: COMUNIÓ, PARTICIPACIÓ, MISSIÓ

GRUP D'ESTUDI N. 3 LA MISSIÓ EN L'ENTORN DIGITAL

SÍNTESI

[Text original: anglès]

Déu crida cada batejat a proclamar la Bona Nova, confiant aquest mandat missioner a tothom. Històricament, en la nostra Església missionera, els carismes s'han desenvolupat per viure aquesta missió en resposta a les necessitats dels diferents temps i cultures. En el moment històric actual, el *Document final* de la XVI Assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes (DF), que forma part del magisteri ordinari del Papa, ha reconegut l'entorn digital com una cultura, amb dinàmiques, llenguatges i modalitats d'interacció pròpies. En aquesta perspectiva, el Sínode afirma que «la cultura digital constitueix una dimensió crucial del testimoni de l'Església en la cultura contemporània, així com un camp missioner emergent» (DF, n. 149).

Tots nosaltres, en tant que batejats, estem cridats a portar la Bona Nova a les persones que trobem en aquest entorn a través d'aproximacions missioneres que responguin a les seves característiques específiques, aprofitant les oportunitats i afrontant-ne directament els reptes i els riscos.

Continuant el camí iniciat pel seu predecessor, el papa Lleó XIV ha convidat els participants en el Jubileu dels missioners digitals i dels *influencers* catòlics «a renovar el compromís a nodrir les xarxes socials i els entorns digitals amb l'esperança cristiana»¹. El papa Lleó XIV ha afirmat que «necessitem deixebles missioners que portin el do del Ressuscitat al món; que donin veu a l'esperança que ens dona Jesús viu, fins als confins de la terra (cf. Ac 1,3-8); que arribin allà on hi hagi un cor que espera, un cor que busca, un cor que necessita. [...] En els espais digitals, busqueu sempre la “carn sofrent de Crist” en cada germà i germana»². El Papa també ha subratllat que «hem de discernir com utilitzar les plataformes digitals per evangelitzar, per construir comunitats i per desafiar els falsos déus del consumisme, el poder i l'autosuficiència»³.

Al llarg de les dues Assemblees sinodals, el Sínode ha identificat una crida creixent a comprendre com es pot viure millor la missió de l'Església en aquesta era digital. Aquest tema ha estat articulat

¹ LLEÓ XIV, *Discurs als missioners digitals i als influencers*, 29 de juliol de 2025.

² *Ibid.*

³ LLEÓ XIV, *Discurs als superiors majors de la Companyia de Jesús*, 24 d'octubre de 2025.

en el capítol 17 de l'*Informe de síntesi* de la Primera sessió de la XVI Assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes (IS, n. 17) i, de manera més explícita, en els paràgrafs 58, 59, 113 i 149 del *Document final*.

Al Grup d'estudi 3 se li ha encarregat la tasca d'identificar procediments concrets a través dels quals la missió digital de l'Església es pugui dur a terme fidelment. El nostre treball s'ha concentrat en com l'Església ja està testimoniant avui i pot continuar testimoniant de la manera més eficaç l'Evangeli de Jesucrist en un temps en què els entorns digitals i físics estan estretament interconnectats en tots els àmbits de la vida social, especialment entre els joves. Aquesta revolució digital es troba en el cor d'un canvi d'època, que ens desafia a respondre fidelment i a fer avançar la nostra missió evangèlica en aquest nou context⁴.

D'acord amb aquest mandat, el nostre Grup ha intentat afrontar les qüestions difícils⁵ plantejades per la Secretaria general del Sínode⁶ sobre com l'Església pot aprendre de l'entorn digital, interactuar-hi i fer avançar la seva missió dins de la seva missió pròpia. El nostre Grup ha compartit aquestes preguntes amb diversos grups i persones de diversa provinença, reflectint el compromís constant de l'Església amb l'escolta i el diàleg.

És important reconèixer des del començament que, fins i tot amb aquesta àmplia consulta, les nostres conclusions són preliminars. L'Església és present en l'entorn digital des dels seus inicis; tanmateix, fomentar aquesta participació a tots els nivells de l'Església requereix temps. Ja que la tecnologia digital continua evolucionant, el discerniment de l'Església sobre com viure la seva missió continua sent un camí actual, més que no pas una tasca ja completada.

Al mateix temps, hem après molt durant el nostre ampli procés sinodal de consulta i escolta. Aquest informe identifica moltes expressions actuals de la missió en un temps tan fortament caracteritzat per la tecnologia digital i de la innovació constant, i en treu valuosos ensenyaments madurats fins a avui. A partir de la base d'aquestes conclusions, oferim suggeriments concrets sobre com l'Església pot continuar promovent la missió de l'anunci de l'Evangeli en el món digital i viure aquest nou capítol de la seva història missionera. Les nostres recomanacions s'estructuren al voltant de cinc temes:

1. En primer lloc, **l'entorn digital no és simplement un conjunt d'instruments que cal dominar; és una cultura.** Comprendre'l implica comprendre com ens relacionem els uns amb els altres, com formem comunitats i, en definitiva, com compartim l'Evangeli en un món cada vegada més mediatitzat digitalment (cf. DF, n. 113).

⁴ Cf. *Ibid.*

⁵ (1) Una Església missionera sinodal, que pot aprendre d'un arrelament més profund en l'entorn digital; (2) Com la missió digital es pot integrar de manera més estable en la vida de l'Església i en les seves estructures eclesials, aprofundint les implicacions de la nova frontera missionera digital per a la renovació de les estructures parroquials i diocesanes existents (cf. IS, n. 17j); (3) Quines adaptacions a l'entorn digital demana la noció de jurisdicció, tradicionalment vinculada a un territori geogràfic; (4) Quines recomanacions o propostes pràctiques hi ha en relació a la missió de l'Església en l'entorn digital; (5) Si es volen compartir altres contribucions o bones pràctiques sobre aquest tema, o bé assenyalar altres qüestions o reptes que s'haurien d'afrontar en aquest camí d'estudi i reflexió.

⁶ SECRETARIA GENERAL DEL SÍNODE, *Grups d'estudi per a les qüestions sorgides en la Primera sessió de la XVI Assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes, a aprofundir amb la col·laboració dels Dicasteris de la Cúria romana. Pistes de treball*, 14 de març de 2024, secció 3: «La missió en l'entorn digital».

2. En segon lloc, **el compromís digital fa possible escoltar, acompanyar i donar veu als qui no són escoltats, i és expressió de la missió social de l'Església**. Hem escoltat constantment que l'entorn digital pot ser un lloc on les persones busquen Déu sincerament i expressen profundes necessitats espirituals (cf. IS, n. 17b). Per tant, pot ser una manera de viure la missió social de l'Església i una nova dimensió de l'opció preferencial pels pobres.

La visió del papa Francesc d'una Església «hospital de campanya», que surt vers les perifèries, es reflecteix en la tasca dels missioners en l'entorn digital, disposats a respondre a les persones que pateixen. Els espais digitals així poden esdevenir llocs d'autèntica connexió humana, no només d'intercanvi d'informació. **En la seva millor expressió, el compromís digital no substitueix les trobades presencials, sinó que pot conduir-hi, enriquint relacions i comunitats**. Com subratlla el papa Lleó XIV, «la nostra missió, la vostra missió, és nodrir una cultura d'humanisme cristià, i fer-ho junts. Aquesta és per a tots nosaltres la bellesa de la “xarxa”»⁷.

3. En tercer lloc, **aquesta cultura digital demana la mateixa intencionalitat, formació i esperit missioner que portem en cada ministeri intercultural**. De la mateixa manera que els missioners al llarg de la història han après llengües, incloent-hi hàbits i costums, i han adaptat els seus acostaments mantenint la integritat de l'Evangeli, tots els batejats estan cridats a ser sal i llevat en aquesta nova cultura, romanent arrelats en la veritat, en la bondat i en la bellesa de la nostra fe catòlica (cf. DF, n. 59).
4. En quart lloc, **en la seva forma millor, el compromís digital afavoreix naturalment elements de sinodalitat**: escolta, participació i corresponsabilitat. En la seva expressió millor, la interacció en línia permet oportunitats sense precedents d'escoltar veus de diversa provenença, àrea geogràfica i perspectiva, especialment aquelles que sovint estan marginades en els contextos eclesials tradicionals. En la seva expressió millor, la cultura digital pot reflectir alguna cosa de la identitat mateixa de l'Església com a xarxa de xarxes, expressant aquella unitat en la diversitat que és el segell distintiu del Cos de Crist (cf. DF, n. 149)⁸.
5. En cinquè lloc, al mateix temps, **l'entorn digital planteja reptes immensos**. Comporta grans riscos i està configurat per algorismes que ens poden aïllar en *echo-chambers*, cambres de ressonància, i manipular-nos; per models econòmics que monetitzen la nostra atenció i controlen les nostres accions; i per dinàmiques que afavoreixen la polarització en lloc de la comunió, i poden alimentar nihilisme i violència. Les mateixes plataformes que fan possible la connexió també poden fomentar la deshumanització. Per això, en l'era digital, estem cridats a viure la nostra fe amb maduresa i esperit de pregària en comunitats presencials, nodrides

⁷ LLEÓ XIV, *Discurs als missioners digitals...*, cit.

⁸ Un exemple particularment significatiu d'aquest acostament és la iniciativa «Building Bridges» (Construint ponts), llançada el 2022 entre diverses oficines vaticanes i universitats d'Amèrica del Nord i del Sud, en la que es va convidar els estudiants a participar en sessions d'escolta en estil sinodal entre els continents, que van culminar en un diàleg virtual amb el papa Francesc. Aquest model es va ampliar i replicar posteriorment, implicant estudiants, docents, pastors i universitats d'Àfrica i la regió d'Àsia-Pacífic. Cf. S. CERNUZIO, «El Papa en diàleg amb els estudiants de Nord, Sud i Centre Amèrica per “construir ponts”», 21 de febrer de 2022, Vatican News, <https://www.vaticannews.va/it/papa/news/2022-02/papa-francesco-incontro-giovani-universitari-america-loyola.html>.

pels sagraments, i a promoure interaccions presencials i digitals que respectin la dignitat humana, afavoreixin la trobada autèntica i testimoniïn la veritat en la caritat. Això és especialment cert per als joves, que sovint troben la fe per primera vegada en línia. Com adverteix el papa Lleó XIV, una fe descoberta exclusivament en espais digitals corre el risc de romandre «desencarnada», sense arrelar-se en relacions reals o en la vida de l'Església, i pot deixar les persones «soles amb si mateixes» en un aïllament modelat pels algorismes⁹.

Aquestes convergències són el resultat del nostre treball sinodal d'escolta i diàleg amb nombroses persones i grups, incloent-hi Conferències episcopals, tots els qui estan implicats en els processos sinodals, estudiosos i experts, joves i aquells que estan compromesos intencionadament en la missió digital. Aquesta consulta sinodal ha produït una sèrie més específica d'intuïcions i recomanacions, que resumim detalladament en l'informe complet.

Com qualsevol camí nou, la missió compartida en l'entorn digital és un itinerari en curs. L'Església està aprenent al llarg del camí els reptes, les oportunitats i els llenguatges que presenta aquesta cultura emergent. Conceptes com missió digital, sinodalitat en línia, jurisdicció, acompanyament i discerniment digitals requereixen un aprofundiment més profund per aclarir el significat teològic, pastoral i canònic. També és necessària una reflexió contínua sobre la formació i la implicació d'aquells que estan implicats en aquesta missió digital. Aquest procés d'aprenentatge i discerniment és, en si mateix, una experiència sinodal, mentre caminem junts per discernir com l'Esperit Sant continua guiant l'Església a encarnar l'Evangeli amb fidelitat i creativitat, fent de la cultura digital un espai de trobada, testimoni i comunió.

La missió en el món digital forma part del procés de conversió pastoral, missionera i sinodal al qual l'Esperit Sant crida avui l'Església. No es tracta simplement d'utilitzar instruments digitals per proclamar l'Evangeli, sinó d'encarnar aquest anunci dins de l'evolució cultural de l'entorn digital, on les relacions, els llenguatges i les formes de comunitat assumeixen configuracions noves i específiques. La presència de l'Església en l'esfera digital pot ser un signe de comunió i un testimoni d'esperança, capaç de reflectir el rostre misericordiós de Crist. Que aquest discerniment pugui contribuir a enfortir una Església més sinodal, participativa i missionera, fidel a la seva vocació d'anunciar l'Evangeli amb creativitat i fidelitat.

⁹ LLEÓ XIV, *Discurs als membres de l'Organisme consultiu internacional dels Joves*, 31 d'octubre de 2025.